अभ्यमी = अभिमुखगमनशीलः; *Bhar.*: आभिमुख्येन साधु गतः). E. अम् with अभि, kŕit aff. इनि.

अभ्यय Tatpur. m. (-यः) [1] Arrival, coming; e. g. *Kátyáy. Śr. S.*: तमोऽभ्यये सायं जुहुयाद्दिवति प्रातरायुष्कामस्य (*Yájnikad.*: तमसो ऽन्धकारस्यागमे). [2] Setting (of the sun); e. g. *Kátyáy. Śr. S.*: आदित्याभ्यये ऽङ्गतायामपि (*Yájnik.*: आदित्याभ्यस्तमये). Comp. अप्यय. E. इ (इण्), with अभि, kŕit aff. अच्.

अभ्ययोध्यम् Avyayíbh. Towards Ayodhyá; e. g. *Bhaṭṭik.*: सुप्रातमासादितसंमदं तद्वन्दारुभिः संस्तुतमभ्ययोध्यम् । अश्वीयराजन्यकहस्तिकाढ्यमगात्सराजं बलमध्वनीनम्. E. अभि and अयोध्या.

अभ्यरि Avyayíbh. Towards the enemy; see *Hem.* s. v. अभ्यमित्रीण. E. अभि and अरि.

अभ्यर्चत् Tatpur. m. f. n. (-र्चन्-र्चन्ती-र्चत्) Revering, worshipping, respecting; e. g. *Bhágav. Pur.*: (ईशम्) अभ्यर्चती स्वलकमुन्नसमीक्ष्य वक्त्रमुच्छेषितं भगवतेत्यमताङ्ग यच्छ्रीः ॥ (अभ्यर्चती and ईक्ष्य are affected archaisms in this modern Puráṇa). E. अर्च् with अभि, kŕit aff. शतृ.

अभ्यर्चन Tatpur. n. (-नम्) Worship, reverence, respect; e. g. *Manu*: नित्यं स्नात्वा शुचिः कुर्याद्देवर्षिपितृतर्पणम् । देवताभ्यर्चनं चैव समिदाधानमेव च. E. अर्च् with अभि, kŕit aff. ल्युट्.

अभ्यर्चनीय Tatpur. m. f. n. (-यः-या-यम्) To be, revered, worshipped, respected; e. g. *Mahábh. Sabháp.*: अथवाभ्यर्चनीयो ऽयं युष्माकं मधुसूदनः; or *Bhartŕ.* 2. 59.: सन्तः साश्चर्यचर्या जगति बहुमताः कस्य नाभ्यर्चनीयाः (which is a better reading than नाभ्यर्थनीयाः; comp. *Bohlen*'s adnot.). The same as अभ्यर्च्य. E. अर्च् with अभि, kŕitya aff. अनीयर्.

अभ्यर्चा Tatpur. f. (-र्चा) The same as अभ्यर्चन. *(Wilson.)* E. अर्च् with अभि, kŕit aff. अ.

अभ्यर्चित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Worshipped, revered, respected; e. g. *Rámáy.*: श्रुत्वैवाभ्यागतं तं तु दूतमभ्यर्चितं पितुः । रामः प्रवेशयामास सत्कृत्यालयमात्मनः. E. अर्च् with अभि, kŕit aff. क्त.

अभ्यर्च्य Tatpur. m. f. n. (-र्च्यः-र्च्या-र्च्यम्) The same as अभ्यर्चनीय. E. अर्च् with अभि, kŕitya aff. यत्.

अभ्यर्ण Tatpur. 1. m. f. n. (-र्णः-र्णा-र्णम्) Near, proximate; e. g. *Bhaṭṭik.*: अभ्यर्णो गिरिकूटाभानभ्यर्णानार्दिदद्भुतम् । वृत्तशस्त्रान्महारभ्रानदान्तांस्त्रिदशैरपि.

2. n. (-र्णम्) Proximity, neighbourhood; e. g. *Bhaṭṭik.*: अभ्यर्णे ऽभ्रःपतनसमये पर्णलीभूतसानुं किष्किन्ध्याद्रिं न्यविशत मधुचीवगुञ्जद्विरेफम्; or *Gítagov.*: रासोल्लासभरेण विभ्रमभृतामाभीरवामभ्रुवाम् । अभ्यर्णे परिरभ्य निर्भरसुरः प्रेमान्धया राधया &c. Comp. अपार्ण and अप्यर्ध. E. *(Páṇ.)* अर्द् with अभि, kŕit aff. क्त. (Comp. अभ्यर्दित.)

अभ्यर्थना Tatpur. f. (-ना) Request, solicitation; e. g. *Mahábh. Vanap. (Sávitr.)*: यतः प्रभृति सावित्री पित्रा दत्ता स्नुषा मम । नानयाभ्यर्थनायुक्तमुक्तपूर्वं स्मराम्यहम्; or (a quotation in *Rádhákántad.*'s *Śabdak.* s. v. अलंकार): दोषस्याभ्यर्थनानुज्ञा तत्रैवगुणदर्शनात्; or *Kumárasambh.* (and quoted also by *Vijnánabh.* on *Sánkhyapr.* 6. 6.): अभ्यर्थनाभङ्गभयेन साधुर्माध्यस्थ्यमिष्टे ऽप्यवलम्बते ऽर्थे. — The neuter form अभ्यर्थन (-म्) is objectionable (comp. अर्थना, प्रार्थना and *Páṇ.* III. 3. 107.), although it occurs e. g. in a verse of the *Śántis.* of *Hœberlin*'s *Chr.*, where the necessity of metre seems to have led to the grammatical inaccuracy: धनैर्याञ्चालब्धैर्न परिभवो ऽभ्यर्थनफलं ..... निकारो ऽग्रे पश्चाज्जनमहह भोस्तद्धि निधनम्. E. अर्थ् with अभि, kŕit aff. युच्.

अभ्यर्थनीय Tatpur. m. f. n. (-यः-या-यम्) To be requested, to be solicited; comp. the quot. s. v. अभ्यर्चनीय. The same as अभ्यर्थ्य. E. अर्थ् with अभि, kŕitya aff. अनीयर्.

अभ्यर्थयमान Tatpur. m. f. n. (-नः-ना-नम्) One who requests or solicits; e. g. *Mitáksh.* (on *Ápastamba*): तत्राप्रवृत्तस्य प्रवर्तकः प्रयोजकः । स च त्रिप्रकारः । आज्ञापयिताभ्यर्थयमान उपदेष्टेति च । ..... अभ्यर्थयमानस्तु यः स्वयमसमर्थः प्रार्थनादिना मच्छ्रुं व्यापादयेति समर्थं प्रवर्तयति सो ऽभिधीयते..... In a *legal* sense the अभ्य° is therefore the instigator of a crime, who has not the power of doing the criminal act himself but *requests* another who has the power, to do it for him; while the आज्ञापयितृ is the person who *orders* his subordinate to accomplish the criminal act, and the उपदेष्टृ the person who *instructs* others how to do it; all three belonging to the category प्रयोजक. E. अर्थ् with अभि, kŕit aff. शानच् and ágama मुक्.

अभ्यर्थित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Solicited, requested; e. g. *Manu*: .....काममभ्यर्थितो ऽश्नीयात्; or *Bhartŕih.*: नाभ्यर्थितो जलधरो ऽपि जलं ददाति सन्तः स्वयं परहितेषु कृताभियोगाः; or the comm. on the *Amaruś.*: शृङ्गाररसवर्णनार्थं सभ्यैरभ्यर्थितः शृङ्गारी चेत्कविः &c. E. अर्थ् with अभि, kŕit aff. क्त.

अभ्यर्थिन् Tatpur. m. f. n. (-र्थी-र्थिनी-र्थि) Soliciting, requesting; e. g. *Kathásar.*: अभीष्टाभ्यर्थिनीं तां च कान्तामित्यवदच्छिवः. E. अर्थ् with अभि, kŕit aff. इनि.

अभ्यर्थ्य Tatpur. m. f. n. (-र्थ्यः-र्थ्या-र्थ्यम्) The same as अभ्यर्थनीय; e. g. *Bhartŕih.*: असन्तो नाभ्यर्थ्याः सुहृदपि न याच्यः कृशधनः. E. अर्थ् with अभि, kŕitya aff. यत्.

अभ्यर्दित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Pained, afflicted, worried; e. g. *Mahábh. Ádip.*: पूर्वमभ्यर्दितं दृष्ट्वा भीष्मं शाल्वेन ते नृपाः । विस्मिताः समपद्यन्त साधु साध्विति चाब्रुवन्; or *Káśiká*: अभ्यर्दितो वृषलः शीतेन पीडित इत्यर्थः. E. अर्द् with अभि, kŕit aff. क्त and ágama इट् (comp. अभ्यर्ण).

अभ्यर्ध Tatpur. m. f. n. (-र्धः-र्धा-र्धम्) (ved.) [1] The same as अभ्यर्ण; e. g. *Śatapath.*: स वा अभ्यर्ध इवेतराभ्य आहुतिभ्यो जुहोति (*Sáy.*: इतराभ्यः प्रधानाहुतिभ्यः सकाशादभ्यर्ध इति संनिहितप्रदेश एव न तासां स्थाने); or उक्थं हि पुरोरुगृग्घि पुरोरुगृग्घ्युक्थं साम ग्रहो ऽथ यद्न्यज्जपति तद्यजुस्ता हैता अभ्यर्ध एवाप ऋग्भ्य आसुरभ्यर्धो यजुर्भ्यो ऽभ्यर्धः सामभ्यः. [2] Increasing, making prosperous. See the following. E. 1. Probably अर्ध् (in the sense of अर्द् to go), 2. ऋध्, with अभि, kŕit aff. अच्.

अभ्यर्धयज्वन् Tatpur. (-ज्वा) (ved.) Who makes prosperous the sacrificers, an epithet of Púshan; *Ŕigv.*: मिम्यक्ष येषु रोदसी नु देवी सिषक्ति पूषा अभ्यर्धयज्वा (*Yáska*: = अभ्यर्धयन्यजति, explained by *Durga*: अभ्यर्धयन्नभिवर्धयन्याजयति i. e. 'he urges to make sacrifices, in making prosperous the sacrificer'; according to which gloss the word would be a *Karmadh.*; *Sáyaṇa* however: = स्तोतॄनभ्यर्धयन्समृद्धान्कुर्वन् । यो यजति धनेन पूजयति). E. अभ्यर्ध and यज्वन्.

अभ्यर्हणीय Tatpur. m. f. n. (-यः-या-यम्) Very worthy of respect or of honour; see the following. E. अर्ह् with अभि, kŕitya aff. अनीयर्.